

Związek Międzygminny „Obra”

Berzyna 6, 64 – 200 Wolsztyn

tel. (068) 347 42 70, 347 42 71 tel./fax. (068) 347 42 72

e –mail : zmobra@wolsztyn.pl

NIP 923 – 15 – 69 – 035 REGON 411292527

Berzyna, kwiecień 2022 r.

Analiza

systemu gospodarowania odpadami na obszarze działania

Związku Międzygminnego „Obra” za rok 2021

Analiza systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. została opracowana w oparciu o wymóg sformułowany w art. 3 ust. 2 pkt 10, w związku z art. 9tb ust. 1 i 2 ustawy utrzymania czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 888 ze zm. – dalej ucpg). Z treści tego artykułu wynika obowiązek dokonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych w zakresie gospodarowania odpadami z uwzględnieniem:

1. możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
2. potrzeb inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
3. kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
4. liczby mieszkańców;
5. liczby właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji;
6. ilości odpadów wytwarzanych na obszarze Związku;
7. ilości wytwarzanych odpadów komunalnych i odbieranych z terenu Związku oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Podstawowym celem wprowadzonego w 2013 r. systemu gospodarowania odpadami w Polsce było i nadal jest ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych zmieszanych (niesegregowanych), w tym ulegających biodegradacji, poprzez prowadzenie selektywnej zbiórki i osiąganie w poszczególnych latach wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu. Sposób liczenia tych poziomów począwszy od roku 2021 uległ zasadniczej zmianie choć główne cele, które należy osiągnąć za 2025 rok pozostają bez zmian. Pozorne obniżenie poziomów w latach 2021 - 2024 nie powinno obniżyć czujności gmin w tym zakresie, wręcz odwrotnie, należy stale wzmacniać wszystkie możliwe działania na rzecz jak najlepszej jakościowo i ilościowo selektywnej zbiórki odpadów komunalnych realizowanej przez naszych mieszkańców.

Zagospodarowanie odebranych odpadów.

Za organizację i sprawne funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami na terenie gmin - uczestników od 2008 roku jest Związek Międzygminny „Obra” (ZM „Obra”). Gminami - uczestnikami Związku są gminy: Przemęt, Siedlec i Wolsztyn. Związek realizuje obowiązki w zakresie organizacji systemu odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i wysegregowanych w stosunku do wszystkich rodzajów nieruchomości tj. nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, co wynika z treści uchwały nr VIII/28/2012 Zgromadzenia ZM „Obra” z dnia 26 czerwca 2012 roku w sprawie przejścia obowiązku odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne. Takie rozwiązanie systemowe zostało potwierdzone uchwałą nr XIII/65/2021 Zgromadzenia ZM „Obra” z dnia 19 lutego 2021 roku. Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa właściciele nieruchomości niezamieszkałych mają prawo wyboru pozostania w systemie prowadzonym przez ZM „Obra” lub zawrzeć samodzielnie umowę z operatorem wpisanym do rejestru działalności regulowanej. Po kolejnej zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (dalej ucpg) wyłączenie takiej nieruchomości z gminnego systemu obwarowano obowiązkiem załączenia kserokopii umowy z operatorem.

Zatem właściciele nieruchomości niezamieszkałych, podobnie jak właściciele nieruchomości zamieszkałych, składają deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami do Związku i tym samym partycypują w kosztach funkcjonowania systemu.

Umowy z operatorami na odbiór odpadów zostały zawarte do 31.12.2022 r. a przed ogłoszeniem kolejnego przetargu właściciele nieruchomości niezamieszkałych będą po raz kolejny mieli możliwość podjęcia decyzji o pozostaniu w systemie lub samodzielnego zawarcia umowy z operatorem.

W roku 2021 ustawodawca ustalił maksymalne stawki za wywóz pojemnika odnosząc wszelkie wyliczenia do dochodu rozporządzalnego. Wysokość opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów zebranych wylicza się wg następującej reguły: 1,3% dochodu rozporządzalnego za pojemnik o pojemności 120l i proporcjonalnie do tak wyliczonej wysokości opłaty wylicza się opłatę za pojemniki o innej pojemności. Wyliczona w powyżej podany sposób maksymalna wysokość opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów w jednakowej wysokości dotyczy pojemników przeznaczonych do odpadów niesegregowanych/zmieszanych jak i pozyskanych z selektywnej zbiórki. Zagospodarowanie wszystkich rodzajów odpadów należało do ZM „Obra” i odbywało się w następujący sposób:

Odpady komunalne niesegregowane (zmieszane).

Po zmianie ucpg z września 2019 r. zniesiony został obowiązek dostarczania odpadów do instalacji działającej w danym regionie gospodarowania odpadami, określonym w Wojewódzkim Planie Gospodarowania Odpadami (WPGO). Korzystając z tego zapisu w trakcie 2021 roku przeprowadzono kolejne postępowanie przetargowe na zagospodarowanie odpadów. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego zagospodarowanie odpadów komunalnych zmieszanych (czyli niesegregowanych), bioodpadów, odpadów zebranych z ulic i placów targowych przejęła na siebie Spółka PreZero Service Zachód z siedzibą w Kietczu, która złożyła najkorzystniejszą ofertę. Odpady były przez spółkę odbierane ze stacji przeładunkowej zlokalizowanej w m. Powodowo a do stacji odpady dowozili wyłonieni wcześniej w drodze otwartego przetargu operatorzy, wpisani do rejestru działalności regulowanej prowadzonej przez ZM „Obra”. Usługę odbioru odpadów świadczyli przez cały 2021 rok a operatorami tymi byli:

- dla Gminy Przemęt: Firma Usługowo Handlowa Dominik Zajac, Błotnica ul. Szkolna 46;
- dla Gminy Siedlec: Zakład Eksploatacji Urządzeń Komunalnych Sp. z o.o. w Siedlcu ul. Zbąszyńska 15;
- dla Gminy Wolsztyn: Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Berzyna 6.

Rok 2021 charakteryzował się niewielkim spadkiem ilości wytworzonych odpadów komunalnych zmieszanych i przekazanych do przetworzenia przez instalację z jednej strony, zaś z drugiej dynamicznym przyrostem ilości odpadów wysegregowanych, co obrazują poniższe tabele .

Zestawienie ilościowe dostarczonych odpadów komunalnych zmieszanych do stacji przeładunkowej w Powodowie w latach 2016-2021

Miesiąc	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Styczeń	1039,58	1141	1672,78	1441,32	1280,4	1409,9
Luty	917,58	1136,91	1386,24	1309,9	1470,94	1067,18
Marzec	1005,04	1407,84	1513,58	1523,87	1616,84	1420,68
Kwiecień	1176,1	1214,62	1635,78	1633,13	1396,72	1444,22
Maj	1593,18	1368,56	1474,03	1532,12	1307,28	1338,78
Czerwiec	1059,1	1320,96	1303,77	1275,69	1327,74	1328,28
Lipiec	1171,88	1404,9	1540,69	1441,54	1369,04	1318,66
Sierpień	1594,41	1528,37	1474,74	1462,82	1132,74	1342,10
Wrzesień	1031,37	1159,21	1391,8	1371,97	1065,03	1286,02
Październik	1324,6	1614,85	1662,12	1660,92	1237,46	1299,12
Listopad	1205	1253,42	1459,09	1450,1	1315,1	1396,34
Grudzień	1454,73	1380,08	1378,4	1309,32	1489,67	1306
RAZEM	14572,57	15930,72	17893,02	17412,7	16008,96	15957,28

Odpady zebrane selektywnie

System zbiórki odpadów wysegregowanych jest systemem mieszanym, opartym na zbieraniu surowców wtórnych zarówno w workach jak i w pojemnikach zbiorczych. Pojemniki zbiorcze na: makulaturę, tworzywa sztuczne oraz zużyta odzież, funkcjonują w budownictwie wielorodzinnym oraz wynajmowane są przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (min. instytucje, stowarzyszenia domków letniskowych, zakłady pracy, szkoły itp.). W przypadku nieruchomości zamieszkałych wielolokalowych sposób ten uniemożliwia sprawdzenie wywiązywania się właścicieli z podjętego obowiązku segregacji. Z kolei pojemniki na szkło bezbarwne oraz kolorowe zabezpieczają odbiór stłuczki szklanej od wszystkich właścicieli nieruchomości tj. zamieszkałych i niezamieszkałych. Ponadto, każdy właściciel nieruchomości mógł i może, w nieograniczonej ilości dostarczyć wysegregowane odpady takie jak m.in.: makulatura, stłuczka szklana, tworzywa sztuczne, odpady zielone, baterie, przeterminowane leki i chemikalia, gabaryty, gruz do jednego z trzech punktów selektywnej zbiórki

odpadów komunalnych (PSZOK) zlokalizowanych po jednym na obszarze każdej z gmin – uczestników ZM „Obra”. PSZOK-i znajdują się:

w gminie Siedlec: Siedlec – oczyszczalnia ścieków, ul. Lipowa 4;

w gminie Przemęt; Błotnica, ul. Szkolna 46, wjazd od ul. Starkowskiej;

w gminie Wolsztyn: Berzyna 6, siedziba PGK Sp. z o.o.

W październiku 2021 roku pracę rozpoczął kolejny PSZOK utworzony przez ZM „Obra” w miejscowości Powodowo, usytuowany bezpośrednio w sąsiedztwie stacji przeładunkowej.

Za bieżącą działalność PSZOK-ów odpowiedzialni są operatorzy oprócz PSZOK-u w Powodowie, gdzie za działalność odpowiedzialny jest ZM „Obra”. Zagospodarowanie zebranych w PSZOK-ach odpadów wysegregowanych leży po stronie ZM „Obra”. W trakcie roku 2021 występowały duże problemy związane z zagospodarowaniem praktycznie wszystkich frakcji odpadów zbieranych selektywnie. Dotyczyły one zarówno wymagań jakościowych jak i wysokości opłat, które trzeba było wносить za przyjęcie do zagospodarowania danej frakcji odpadów. Jedynymi rodzajami odpadów zbieranych selektywnie, za który Związek otrzymywał, niestety stale zmniejszające się wynagrodzenie za każdą oddaną do dalszego przetwarzania 1Mg to: stłuczka szklana, baterie, elektroprzęt oraz papier. Do wszystkich pozostałych frakcji odpadów ZM „Obra” musiał dopłacać znaczące kwoty do każdej 1 przekazanej tony odpadu do dalszego zagospodarowania. Wysokość dopłat nie miała charakteru stabilnego, zmieniała się kilka razy w roku. Dotyczyło to przede wszystkim plastiku, gabarytów i opon. W roku 2021 selektywnie zebrane odpady zagospodarowywane były w następujący sposób: stłuczka szklana – umowa z firmą Krynicki Recykling S.A., PHU BIOMIX Pleszew, WPHU AMOS GLASS RECYCLING Czapury, przeterminowane leki – F.H.U. „NATURA” Marek Michałowski z Bydgoszczy, baterie – „REMONDIS Elektrorecykling Sp. z o.o.” Organizacja Odzysku, zużyty sprzęt RTV i AGD – Elektrorecykling S.A. w Nowym Tomysłu, opony – „Agro Firma” Wroniawy, S4F SERWIS FOR FOUNDRIES Sp. z o.o. Gostyń, odzież –PCK, tworzywa sztuczne, makulatura, wielkogabaryty i pozostałe – PHP Przemysław Olejnik, Wąbiewo. Gruz przekazano do firmy p. Lisowskiego w Wolsztynie. Ilości zebranego złomu metalowego dotyczą skupu dokonanego przez funkcjonujące na obszarze gminy Wolsztyn punkty skupu. Do poziomów uwzględniono również dokonany przez te punkty skup makulatury.

Rok 2021 jest czwartym rokiem za który podmioty posiadające stosowne decyzje na skup surowców wtórnych od ludności (np. metale, makulatura) mają obowiązek złożyć sprawozdania do ZM „Obra” z ilości skupionych od osób fizycznych surowców. Z kolei efektem kontynuowanej współpracy z PCK, jest wyodrębnienie w 2021 roku ponad 85 Mg odzieży z ogólnej masy odpadów komunalnych. Tego typu przedsięwzięcia, polegające na wyodrębnianiu różnych możliwych do zagospodarowania frakcji odpadów komunalnych będą kontynuowane, albowiem prowadzi to obniżenia łącznej ilości odpadów komunalnych zmieszanych przekazywanych do instalacji, a co za tym idzie, prowadzi do zmniejszenia kosztów funkcjonowania systemu.

Selektywna zbiórka wybranych frakcji odpadów w Mg

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Metal	0	0	2 251,73	1 229,74	455,61	119,46
Plastik	1 174,63	1 505,63	1 814,14	1 859,98	1 880,56	2078,25
Papier	226,4	246,952	512,12	580,26	520,8	649,78
Szkło	835,18	872,74	935,80	1 067,36	1 224,06	1392,46
Razem	2 236,21	2625,324	5 513,79	4 737,34	3 625,94	4239,95
Osoby płaćące	51 181	51 479	51 774	51 467	52 826	52535

Poziomy selektywnej zbiórki średniorocznie na osobę

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Metal	0	0	43,49	23,89	8,62	2,27
Plastik	22,95	29,25	35,04	36,14	35,6	39,56
Papier	4,42	4,80	9,89	11,27	9,85	12,37
Szkło	16,32	16,95	18,07	20,74	23,17	26,50

Jak z powyższego zestawienia wynika w czterech podstawowych frakcjach odpadów średniorocznie każdy płaćący mieszkaniec gmin – uczestników ZM „Obra” wysegregował 80,70 kg surowców wtórnych. Jeśliby do tej ilości dodać odpady zielone i pozostałe, które wyodrębniamy z puli odpadów komunalnych (baterie, leki, opony, gabaryty, zużyty sprzęt RTV i AGD), wtedy ilość ta wzrasta o kolejne 55,06 kg. Łącznie zatem każdy mieszkaniec gmin – uczestników Związku średnio w roku 2021 łącznie wysegregował 135,76 kg odpadów. Wymagany przepisami prawa obowiązkowy poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu za rok 2021 został osiągnięty i wynosi 55,10%.

Osiągnięte poziomy przygotowania odpadów do ich ponownego użycia i recyklingu.

Poziom przygotowania odpadów do ich ponownego użycia i recyklingu określone art. 3b ucpg zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 roku wynosi za 2021 rok 20% wagowo. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek faktycznej (a nie zebranej) masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

Poziom przygotowania do ponownego użycia masy odpadów komunalnych:

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wymagane	16%	18%	20%	30%	40%	50%	20%
Osiągnięte	38,84%	37,85%	43,00%	86,76%	70,89%	64,20%	55,10%

Dla gmin – uczestników Związku za rok 2021 głównymi założeniami w osiągnięciu właściwego poziomu odzysku były:

- ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (cel osiągnięto poprzez przekazanie 5000 szt. kompostowników właścicielom nieruchomości zamieszkałych);
- przygotowanie do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, innych niż niebezpieczne, odpadów budowlanych i rozbiórkowych;
- przygotowanie do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.

W przypadku odpadów ulegających biodegradacji poziom wynosi 0 z tego względu, że 100% zebranych tego rodzaju odpadów przekazano do instalacji.

Brak osiągnięcia poziomu odzysku i recyklingu skutkuje naliczeniem wysokich kar finansowych. Wprowadzenie rozszerzonej odpowiedzialności producenta oraz opłaty kaucyjnej za opakowania szklane do pojemności 1,5l oraz plastikowe do pojemności 3l powinno skutkować zmniejszeniem ilości odpadów tych dwóch frakcji. Celem pozyskania brakujących ilości odpadów do osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ich ponownego użycia i recyklingu będzie zapewnienie jak największej ilości bioodpadów i ich kompostowanie we własnej kompostowni. Budowa kompostowni to rozwiązanie, przy założeniu pozyskania zewnętrznych środków finansowych, które korzystnie powinno wpłynąć na poziom wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami.

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska celem planów inwestycyjnych powinna być realizacja infrastruktury niezbędnej do osiągnięcia wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów. Nakłady inwestycyjne powinny uwzględniać: hierarchię postępowania z odpadami, osiąganie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz ograniczenia składowania odpadów komunalnych. W ramach stworzonego przez ZM „Odra” systemu gospodarowania w roku 2021 zrealizowana została docelowa stacja przeładunkowa. Zgodę na wyłączenie terenu pod stację przeładunkową Związek otrzymał od Nadleśnictwa w Wolsztynie. Związek w dniu 17 grudnia 2019 r. podpisał w NFOŚiGW umowę na finansowe wsparcie w formie dotacji budowy PSZOK oraz zakup kompostowników. W trakcie 2021 roku zakupione kompostowniki nieodpłatnie przekazano właścicielom nieruchomości jednorodzinnych oraz zakończono wszystkie prace formalno – prawne związane z funkcjonowaniem PSZOK-u i nowej stacji przeładunkowej.

Ponadto w roku 2021 roku zakończono i rozliczono rekultywację III (ostatniej) kwatery składowiska w m. Powodowo.

Dnia 20.11.2020 roku końcowym protokołem odbioru robót zakończono rekultywację składowiska w m. Siekówko.

Zrekultywowane składowisko w m. Reklinek

Pomimo prowadzenia kampanii edukacyjnej, w wyniku prowadzonych kontroli stwierdzamy wciąż sporo przypadków braku lub niewłaściwej segregacji. Promowanie postaw proekologicznych odbywa się głównie w placówkach oświatowych wszystkich szczebli. Dla dzieci i młodzieży realizowane były w roku 2021 przedsięwzięcia o różnym charakterze, jednak ze względu na pandemię musiały mieć ograniczony zasięg. Celem ukierunkowania tych działań i podniesienia ich efektywności, wydaje się że koncepcja budowy centrum edukacji ekologicznej będzie posunięciem sprzyjającym poprawie w osiągnięciu zamierzonych celów.

Zakup pojemników do selektywnej zbiórki i utwardzanie miejsc pod gniazda recyklingowe.

Potrzeba kontroli właścicieli nieruchomości z wywiązywania się z obowiązku segregowania odpadów oraz wykorzystywanie worków do selektywnej zbiórki do innych celów niż te, do których są przeznaczone a co prowadzi do wzrostu kosztów ich zakupu, wymaga zaopatrzenia nieruchomości zamieszkałych w pojemniki do selektywnej zbiórki plastiku i makulatury.

Związek eksploatuje ok. 260 gniazd recyklingowych. Dla utrzymania elementarnego ładu i porządku wokół pojemników, teren pod pojemnikami do stłuczki szklanej i odzieży sukcesywnie jest utwardzony a niektóre gniazda recyklingowe są przenoszone w inne miejsca. Dyslokacja miejsc usytuowania gniazd wynika przede wszystkim z wniosków społeczności lokalnej, obserwacji operatorów i własnych. Celem takich przemieszczeń jest lepsze i wygodniejsze umożliwienie deponowania tych frakcji odpadów mieszkańcom. Własnością Związku są pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów – na skutek kilkunastoletniej ich eksploatacji trwa sukcesywna wymiana tych najbardziej zużytych. Związek dokonuje zakupów nowych pojemników pod bieżąco występujące potrzeby w tym zakresie.

Oprogramowania i sprzęt informatyczny.

Związek zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa posiada własną bazę danych osobowych. Baza i dostęp do niej jest chroniony w taki sposób, aby żadne dane nie były dostępne dla osób nieuprawnionych. System ewidencjonowania ilości odbieranych odpadów z każdego rodzaju nieruchomości, umożliwiający także jego wykorzystanie przy rozpatrywaniu ewentualnych reklamacji funkcjonuje poprawnie, wymaga jednak stałej wymiany sprzętu. Organizacja systemu selektywnej zbiórki wymaga stałego elektronicznego monitorowania przede wszystkim gniazd recyklingowych. Monitorowaniu podlegają także te części obszaru gmin – uczestników Związku, na których systematycznie dokonuje się nielegalnego deponowania odpadów. Czyni się to za pomocą mobilnych kamer, których zapisy są wykorzystywane w bieżącej pracy min. straży miejskiej i policji. Realizacja tych zadań sprawia, że niezbędne jest stałe planowanie i dokonywanie nakładów finansowych na wymianę sprzętu informatycznego oraz nowe oprogramowania.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami.

Rok 2021 to kolejny rok ze wzrostem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, wynikającymi przede wszystkim z:

- zwiększających się obciążeń związanych funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w tym min. z ubezpieczeniami i monitoringiem wizyjnym nieczynnych składowisk;
- wysoką ceną za odbiór i przyjęcie 1 Mg odpadów do zagospodarowania;
- wzrostem ilości odbieranych odpadów wysegregowanych przy jednoczesnej konieczności ponoszenia coraz wyższych kosztów za ich dalsze przetwarzanie;
- trudności z wyegzekwowaniem opłaty od przebywających na naszych nieruchomościach cudzoziemców;
- wyższych kosztów pracy.

Z tych też powodów oraz w związku ze zmianą ustawy upcg celem ekonomicznego zbilansowania funkcjonowania systemu przygotowane zostały zmiany w wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości niezamieszkałych które wprowadzono w życie z dniem 1 listopada 2021 r. W tym samym roku z kolei stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych nie uległa zmianie. Zmianę wysokości opłaty połączono z innymi działaniami, które powinny mieć wpływ na ilość odpadów przekazywanych do dalszego

zagospodarowania. Ilość mieszkańców gmin – uczestników ZM „Obra” objętych funkcjonującym systemem przedstawia poniższa tabela. „Plan” to punkt odniesienia do sytuacji istniejącej w roku 2012 na obszarze Gminy Wolsztyn, w której od roku 1996 obowiązywał tzw. podatek śmieciowy i ówczesny poborca tego podatku dysponował danymi, z których wynikało, że na 100 zameldowanych osób faktycznie na terenie gminy przebywają 93. Pozostałe osoby to: uczniowie uczący się bądź studiujący poza gminą, pracownicy na kontraktach zagranicznych lub delegowani długotrwale w inne części naszego kraju, osoby migrujące itp. Na podstawie wcześniej pozyskanych informacji o ilościach opróżnionych w m³ pojemników wyliczono, że z nieruchomości zamieszkałych odebrano 71,89% a z nieruchomości niezamieszkałych 28,11% ogółu przekazanych do RIPOK-u odpadów. Wskaźnik ten będzie zweryfikowany w 2021 roku w oparciu o dane pozyskane z wprowadzonego systemu znakowania pojemników.

Ilość złożonych deklaracji w poszczególnych latach:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
„plan” (93%)	52 451	52 492	52 492	52 496	52 370	52200
% do „planu”	97,58	98,07	98,68	98,42	92,99	99,37
osoby wg deklaracji	51 181	51 479	51 774	51 476	52 826	52535
osoby segregujące	43 680	44 789	46 113	48 089	50 400	52535
osoby nie segregujące	7 501	6 690	5 661	3 378	2 001	0
% segregujących	85,34	87,00	89,07	93,44	95,4	100
% nie segregujących	14,66	13,00	10,93	6,56	3,78	0

Ilość odpadów komunalnych niesegregowanych/zmieszanych wytworzonych w kg w poszczególnych latach w przeliczeniu na 1 płacącego mieszkańca:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gmina Wolsztyn	229	251	382	337,21	339,49	331,80
Gmina Przemęt	194	219	343	308,61	314,31	308,83
Gmina Siedlec	142	216	257	255,24	210,69	226,88
Średnia ZMO	202	222,47	345,60	306,25	303,08	296,89

Ilość **wszystkich odpadów komunalnych** wytworzonych w ciągu 2021 roku w kg na nieruchomościach w przeliczeniu na 1 płacącego mieszkańca :

2016	2017	2018	2019	2020	2021
281	398	505,29	499,48	445,69	436,70

łącznie w poszczególnych latach w Mg wysegregowano:

2016	2017	2018	2019	2020	2021
3 771,48	4 553,68	8 267,88	9 945,12	7 706,97	7 131,58

Średnio, w poszczególnych latach jeden płacący mieszkaniec łącznie w kg wysegregował:

2016	2017	2018	2019	2020	2021
73,76	88,46	159,69	193,23	142,61	135,76

Spadek ogólnej ilości odpadów wysegregowanych w stosunku do roku 2020 wynika z faktu spadku ilościowego skupu metali i papieru, który realizowały punkty skupu – powodem mało atrakcyjne ceny skupu, zwłaszcza w pierwszej części 2021 r. Brak zachęty finansowej z kolei spowodował, że znaczną część makulatury przekazano do Związku w ramach selektywnej zbiórki. Obserwowany jest wzrost ilości odpadów oddawanych do PSZOK-ów, w tym opon, oraz zużytego sprzętu RTV i AGD.

Analizując dochody i koszty rodzajowe szczególną uwagę należy zwrócić uwagę na:

1. wprowadzony zmianą ucpg obowiązek segregacji odpadów;
2. zbierane ilości surowców wtórnych, wzrastające koszty segregacji, przy jednocześnie bardzo niskich cenach uzyskiwanych za sprzedaż stłuczki szklanej, baterii czy zużytego sprzętu rtv i agd o ile jest kompletny;
3. konieczność sfinansowania kosztów zagospodarowania (dalszego przetwarzania) prawie wszystkich obowiązkowo zbieranych selektywnie odpadów;
4. wydatki, które ponosimy na likwidację dzikich wysypisk oraz podrzutów odpadów pod gniazda recyklingowe;
5. zaległości z tytułu wnoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Windykacja należności należnych Związkowi prowadzona jest w sposób określony w ustawie ordynacja podatkowa. Związek nie windykuje należności samodzielnie, korzysta w tym względzie ze służb Urzędów Skarbowych.

W wyniku prowadzonych w 2021 roku kontroli sprawdzających oraz odczytów z rejestracji opróżniania pojemników, ujawniono kolejnych właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi bądź złożone deklaracje nie były zgodne ze stanem

rzeczywistym. Dotyczy to: posiadaczy domków letniskowych, podmiotów prowadzących działalność oraz rozbieżności w ilości osób faktycznie przebywających na nieruchomości. Należy mieć świadomość, że część domków letniskowych funkcjonuje na terenach nie przeznaczonych pod tego rodzaju zabudowę. Ponadto ustawicznie prowadzone jest sprawdzenie podmiotów gospodarczych, które znajdują się w ewidencji gmin – uczestników z tymi, które złożyły deklaracje. Dotyczy to przede wszystkim lokali handlowych i gastronomicznych.

Podsumowanie

Stworzony i wprowadzony w życie z dniem 1 lipca 2013 roku system gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2021 był systemem samobilansującym się. Zważywszy na to, że wszyscy organizatorzy systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w Polsce, w wyniku nowelizacji ucpg zobowiązani są do osiągnięcia poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego zużycia odpadów komunalnych należy już dziś podejmować wszelkie działania zmierzające do wzrostu selektywnej zbiórki odpadów. Dla stabilności wszelkich rozwiązań systemowych ważnym zadaniem będzie dalsza intensyfikacja działań – zależnych nie tylko od Związku a sprzyjających postępowaniu z odpadami wg hierarchii określonej w ustawie o odpadach.

Za Zarząd ZM „Obra”

Przewodniczący

Krzysztof Piasek